

HOMOLOGACIÓ DE RARESES ORNITOLÒGIQUES A BALEARS. INFORME DE 2012

Carles LÓPEZ-JURADO ^{1,4}, Pere J. GARCÍAS ¹, Òscar GARCÍA-FEBRERO ²,
Joan Miquel GONZÁLEZ ¹, Oliver MARTÍNEZ ³, i Steve NICOLL ¹
Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears del GOB

RESUM.- Homologació de rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2012. *Es presenta el 22è informe anual del Comitè de Rareses de Balears. S'han homologat 19 registres, corresponents a 11 espècies, en què destaca una cita homologada per segona vegada a les Balears, l'astor Accipiter gentilis. Les altres observacions són l'ànnera canyella Tadorna ferruginea, el rasclató Porzana parva, el fuell de collar Charadrius morinellus, la gavina cendrosa Larus canus, la llambritja becvermell Hydroprogne caspia, la titeta grossa Anthus richardi, el coadreta Cercotrichas galactotes, la bosqueta pàl·lida Iduna opaca, el busqueret emmascarat Sylvia hortensis, i el capsigrany d'esquena roja Lanius collurio.*

També s'hi inclouen 17 registres coresponents a 13 espècies a Balears homologats pel Comitè de Rareses de la Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO/BirdLife), en què destaca un registre homologat per primera vegada a Espanya, el busqueret de Rüppell *Sylvia ruppeli*, i una cita per primera vegada a les Balears, la coablanca pàl·lida *Oenanthe isabelina*. Les altres observacions són l'arpella pàl·lida *Circus macrourus*, el corriol pectoral *Calidris melanotos*, la gavina camagroga *Larus cachinnans*, el busqueret xerraire *Sylvia curruca*, l'ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus*, el menjamosques barba-roja *Ficedula parva*, el menjamosques de collar *Ficedula albicollis*, el capsigrany emmascarat *Lanius nubicus*, l'estornell rosat *Pastor roseus*, el pinsà carminat *Carpodacus erythrinus*, i l'hortolà petit *Emberiza pusilla*.

SUMMARY.- Ratification of ornithological rarities in the Balearics. 2012 report. The twenty second annual report of the Balearic Ornithological rarities Committee is presented. A total of 19 records were accepted corresponding to eleven species, noteworthy is a second accepted report for the Balearics of Goshawk *Accipiter gentilis*. The remaining observations are of Ruddy Shelduck *Tadorna ferruginea*, Baillon's Crake *Porzana pusilla*, Dotterel *Charadrius morinellus*, Common Gull *Larus canus*, Caspian Tern *Hydroprogne caspia*, Richard's *Anthus richardi*, Rufous-tailed Scrub Robin *Cercotrichas galactotes*, Western Olivaceous Warbler *Iduna opaca*, Orphean Warbler *Sylvia hortensis* and Red-backed Shrike *Lanius collurio*.

¹ GOB Mallorca. C/. Manuel Sanchis Guarner, 10. 07004 Palma (Balears) ornitologia@gobmallorca.com

² Societat Ornitològica de Menorca (SOM). c/ de ses Vaques, 3 2n, 1ª. 07702 Maó (Balears)

³ c/ des Ginebres 5, 1ª, 4ª. 07820 Can Bonet (Sant Antoni de Portmany). Eivissa (Balears)

⁴ Coordinador del Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears. carlesljm@gmail.com

Also included are 17 records corresponding to 13 species from the Balearics accepted by the Spanish Rarities Committee of the Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO/Birdlife), a first accepted record for Spain of a Ruppell's Warbler *Sylvia ruppeli* and a first record for the Balearics of an Isabelline Wheatear *Oenanthe isabelina* are of note. The remaining records are of Pallid Harrier *Circus macrourus*, Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos*, Caspian Gull *Larus cachinnans*, Lesser Whitethroat *Sylvia curruca*, Yellow-browed Warbler *Sylvia inornatus*, Red-breasted Flycatcher *Ficedula parva*, Collared Flycatcher *Ficedula albicollis*, Masked Shrike *Lanius nubicus*, Rosy Starling *Pastos roseus*, Common Rosefinch *Carpodacus erythrinus* and Little Bunting *Emberiza pusilla*.

Aquest és el 22è informe anual que presenta el Comitè de Rareses de Balears. S'hi presenten 18 registres relatius a l'any 2012, però se n'inclou també un de 2011, tots ells corresponents a 11 espècies. El percentatge d'homologació d'enguany ha estat d'un 100%, superior a la mitjana d'anys anteriors. L'informe destaca una cita homologada per segona vegada a les Balears, l'astor *Accipiter gentilis*. Les altres espècies observades són: ànnera canyella *Tadorna ferruginea*, rasclotó *Porzana parva*, fuell de collar *Charadrius morinellus*, gavina cendrosa *Larus canus*, llambritja becvermell *Hidroprogne caspia*, titeta grossa *Anthus richardi*, coadreta *Cercotrichas galactotes*, bosqueta pàl·lida *Iduna opaca*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, i capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*.

S'ha realitzat una exhaustiva revisió dels registres homologats en informes anteriors de la miula *Athene noctua*, i, amb els actuals criteris per a la identificació, ens aconsella retirar l'homologació de set registres i incloure aquesta espècie a la llista de rareses.

En l'avaluació dels registres del present informe han intervingut Pere J. Garcías (Palma, Mallorca), Oscar García-Febrero (Es Castell, Menorca), Joan Miquel González (Palma), Oliver Martínez (Sant Antoni, Eivissa), i Steve

Nicoll (Palma). Com en anys anteriors de coordinador ha actuat, Carles López-Jurado (Palma). També s'ha comptat amb la cooperació del web "Aucells rars a le Balears" (raresesornibalears.blogspot.com.es) per a la difusió de les observacions recents d'aus rars a les Balears, que ha entrat en funcionament a partir de l'any 2012. Gràcies a tots ells i a tots els observadors que han volgut comunicar les seves dades.

També s'hi inclouen a títol informatiu, 17 registres a Balears corresponents a 13 espècies homologades pel Comitè de Rareses de la Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO), publicades en el seu darrer informe, número 27, corresponent a 2010 (GUTIÉRREZ *et al.*, 2012), en què destaca un registre homologat per primera vegada a Espanya; el busqueret de Rüppell *Sylvia ruppeli*, i una cita homologada per primera vegada a les Balears, la coablanca pàl·lida *Oenanthe isabelina*. Les altres espècies observades són: arpella pàl·lida *Circus macrourus*, corriol pectoral *Calidris melanotos*, gavina camagroga *Larus cachinnans*, busqueret xerraire *Sylvia curruca*, ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus*, menjamosques barba-roja *Ficedula parva*, menjamosques de collar *Ficedula albicollis*, capsigrany emmascarat *Lanius nubicus*, estornell rosat *Pastos roseus*, pinsà car-

minat *Carpodacus erythrinus*, i hortolà petit *Emberiza pusilla*.

Els registres no homologats tan sols són considerats insuficientment documentats pel Comitè, que es manifesta disposat a revisar-los en el cas que es pugui subministrar una informació més completa que els avalu. D'altra banda, certes dades de 2012 es troben encara en el Comitè pendents d'homologació i s'inclouran en el pròxim informe.

Les espècies considerades en aquest informe són les que figuren a la Annex III: Llista de les espècies sotmeses a homologació per la SEO i el GOB, publicada a l'*AOB* de 2011 volum 26: 281-282.

MODIFICACIÓ A LA LLISTA DE RARESES

Darrerament el Comitè de Rarestes de SEO ha inclòs a la llista de rarestes una nova subespècie de la gavina fosca *Larus fuscus fuscus* a partir de gener de 2010. D'altra banda el Comitè de Rarestes de Balears torna incloure la miula *Athene noctua* a la llista a partir de gener de 2013. En aquesta subespècie, com a les altres espècies, el Comitè admetrà a estudi registres de qualsevol any sempre que estiguin convenientment documentats.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME

La llista sistemàtica que segueix s'ha elaborat d'acord amb els següents punts: Des que existeixen els comitès de rarestes de Espanya (CR-SEO, a partir de 1984) i de Balears (CRB, a partir de 1991) s'han homologat a Balears registres corresponents a 89 espècies i 6 subespècies de la categoria A i una espècie de la categoria B, que estan conside-

rades rarestes actualment. En els informes que es publiquen a l'*AOB* només apareixen els registres, acceptats o no, del darrer informe de cada comitè.

La xifra entre parèntesis que figura a continuació del nom de l'espècie indica els registres/exemplars homologats ja pel Comitè: 1) d'anys anteriors a 2011; 2) de 2012. En el cas del CR-SEO, els comptadors de registres fan referència als conjunts d'Espanya peninsular-illes Balears (PB), i illes Balears.

A cada registre les dades s'ordenen així: 1) illa; 2) localitat; 3) nombre d'ausells observats; 4) edat i sexe, si es coneixen (per dades primaverals-estivals només s'expressa edat quan no es tracta de plomatge nupcial); 5) indicació sobre si l'aucell ha estat caçat, trampejat o trobat mort, i si es conserva i on; també si se'n disposen de fotografies entre la documentació en poder del Comitè; 6) data/es; 7) observador/s, en general no més de quatre.

La seqüència taxonòmica seguida és la de Voous (*The List of Birds of the Western Palearctic, 1978*), amb les modificacions acordades per la AERC-TAC (*AERC TAC's Taxonomic Recommendations*).

Un breu comentari sobre cada espècie intenta situar les observacions en relació a allò que es coneix sobre l'estatus de l'espècie a les Balears, tenint en compte el que s'ha dit ja en informes anteriors i indicant al principi, entre parèntesis, l'àrea essencial de cria en el món.

La propietat de les dades contingudes a l'informe correspon als diferents observadors, que hauran de ser esmentats com autors a la bibliografia, recomanant la referència següent: AUTOR/S. In: López-Jurado, C. i CRB-GOB. 2013. "Rarestes ornitològiques a Balears. Informe de 2012". *Anuari*

Ornitològic de les Balears, 2012. Vol. 27. GOB. Palma.

LLISTA SISTEMÀTICA DELS REGISTRES HOMOLOGATS

Tadorna ferruginea

Ànnera canyella (CR-SEO, 2002: Balears 11/36; CR-Balears, 2012: 4/8, 2/4)

Mallorca: s'Albufera, un mascle i una femella a la depuradora de Ilacunatge el 14 de juny de 2012 (Maties Rebassa; Pere Vicens).

Prat de Sant Jordi (Palma), dos exemplars el 4 de novembre de 2011, hi ha fotos (Nestor Cerdà).

Formentera: estany Pudent, 2 exemplars (femelles o joves) el 19, 20, 22 i 25 de juliol de 2012 sempre a la mateixa àrea a es Brols, possiblement els mateixos exemplars vistos durant el 2011 (Ulf Meyer, Barbara Klahr).

(Àsia centroccidental, amb petites àrees al sud-est d'Europa i nord-est d'Àfrica). **Origen desconegut.** Segona cita homologada per a Formentera. Totes les dades a Balears, cites/aus/mes: 1/3/I, 6/9/II, 1/1/III, 0/IV, 0/V, 1/2/VI, 3/5/VII, 1/8/VIII, 0/IX, 2/7/X, 2/7/XI, 5/19/XII.

Circus macrourus

Arpella pàl·lida (CR-SEO, 2010: PB 31/32, 6/8; Balears 5/5, 1/1)

Cabrera: un juvenil de l'any, hi ha fotos, 8 d'octubre de 2010 (Eduardo Amengual).

(Est d'Europa, Àsia). "L'avenç en les tècniques d'identificació així com la fotografia digital han possibilitat un increment en les cites d'aquesta espècie en els darrers anys, segurament en part emmascarades en el passat entre les d'altres arpelles. Així la tendència és a equilibrar el nombre de cites primaverals i autumnals (quatre i tres respecti-

vament en el present informe, cf. DE JUANA, 2006) i s'homologuen femelles i juvenils a banda dels diferents mascles. A més totes les cites homologades de 2010 corresponen a ambdós passos migratoris" (GUTIÉRREZ, *et al.*, 2012). Primera cita homologada per a l'illa de Cabrera i primera en el pas postnupcial a Balears. Dates extremes d'aques migrant, amb 5 registres del pas prenupcial (1/III, 4/IV), primer el 27 de març, i darrer el 21 d'abril. Pas postnupcial amb una cita el 8 d'octubre.

Accipiter gentilis

Astor (2012: CR-Balears 1/1, 1/1)

Menorca: Albufera des Grau (Maó), un exemplar vist a es prat el 19 de desembre de 2012 (Xavier Méndez, Raül Escandell).

(Paleàrtic). Segon registre homologat per a Balears, també es va veure un pic a gener de 2013, no es descarta un origen no natural. L'anterior registre també era de Menorca del 6 de gener de 2006. No figura cap cita prèvia a les illes a aquestes dues en la bibliografia.

Porzana parva

Rascletó (2012: CR-Balears 8/8, 1/3)

Menorca: Albufera des Grau (Maó). Dos mascles i una femella el 21 de març de 2012, una femella el 23 de març, un mascle i una femella el 26 de març, hi ha fotos, sempre al mateix lloc, la cala ses Fonts, (vegeu-ne foto 1) (Joan Florit, J.J. Carreras, Antoni Escandell).

(Paleàrtic). Aquesta cita és la quinta per Menorca i la tercera per el Parc Natural de l'Albufera des Grau, la resta són de Mallorca. Les dades de fenologia d'aquest migrant al pas prenupcial amb 8 cites (4/III, 3/IV, 1/V) del 2 de març fins al 15 de maig. Pas postnupcial tan sol un registre, el 30 de setembre.

Foto 1. Rasclató *Porzana parva* (Little Crane), mascle, Parc Natural de s'Albufera des Grau, març de 2012. Foto: Joan Florit.

Charadrius morinellus (*abans*

Eudromias morinellus)

Fuell de collar (2012: CR-Balears 18/53, 1/2)

Mallorca: Blanquer de Maria de la Salut, un adult i un juvenil, hi ha fotos, el 4 de setembre de 2012.

(Paleàrtic nord i mitjà, Neàrtic nord-oest). Migrant presaharià que hiverna, des de setembre a abril, en una estreta zona des del Marroc a Iran. Com a hivernant hi ha un cita al gener. En el pas prenupcial només una el 4 d'abril; i en el pas postnupcial, 17 registres (4/VIII, 11/IX, 2/X), del 16 d'agost fins al 15 d'octubre.

Calidris melanotos

Corriol pectoral (CR-SEO, 2010: PB 215/258, 28/43; Balears 6/8, 2/2)

Mallorca: Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, un exemplar d'edat indeterminada, hi ha fotos, el 16 de maig de 2010 (Maties Rebassa).

Es Salobrar de Campos, juvenil, hi ha fotos, del 9 al 19 de setembre 2010 (vegeu-ne foto 2) (Steve Nicoll, José Luis Martínez, Samuel Piña, Manuel Cabalga i altres).

(Amèrica del nord i Sibèria). “Segon any amb més exemplars homologats [a Espanya] des de 2008. Les cites recollides tenen un fort component

Foto 2. Corriol pectoral *Calidris melanotos* (Pectoral Sandpiper), juvenil, Es Salobrar de Campos, setembre de 2010. Foto: Steve Nicoll.

mediterrani. Les diferències entre patró de distribució i èpoques d'arribada suggereixen diferents orígens de les aus. Bé directe des del Neàrtic en el cas de les cites del nord-oest i Canàries, bé procedent de Gran Bretanya i zones pròximes després d'una eventual arribada neàrtica anterior que les portaria al sud, al Mediterrani, quan reprenien la migració cap a latituds més al sud corresponents a les seves àrees originals d'hivernada. No es pot descartar, tanmateix, un cert compo-

nent siberià en aquestes cites de l'est peninsular, potser d'aus incorporades en anys anteriors a la ruta migratòria paleàrtica, el que aconsella seguir estudiant el patró d'aparició d'aquesta espècie. En conjunt l'evolució de les cites a Espanya presenta un augment estadísticament significatiu (TRIM: fort increment ($p < 0.01$) = 1.0813 (SE=0.0120). Noti's, així mateix, l'absència de cites peninsulars homologades en 2009 pel què es recomana mantenir l'espècie com

Foto 3. Gavina cendrosa *Larus canus* (Common Gull), adult, s'Albufera de Mallorca, 7 de desembre de 2012. Foto: Rafel Mas.

a raresa” (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Les dates extremes d'aquest divagant a Balears són: pas prenupcial amb 3 registres (1/III, 0/IV, 2/V), del 8 de març al 16 de maig; Pas postnupcial amb 5 cites (4/IX, 1/X), del 9 de setembre fins el 15 d'octubre.

Larus canus

Gavina cendrosa (2012: CR-Balears 10/11, 2/4)

Menorca: port de Maó, un adult i un juvenil el 22 de febrer de 2012, i un adult amb el bec ferit el 23 de febrer de 2012, hi ha fotografies (Joan Florit).

Mallorca: s'Albufera, adult a es Ras, hi ha fotografies, el 7 de desembre de 2012

(vegeu-ne foto 3) (Gemma Carrasco, Rafel E. Mas).

(Holàrtic). Distribuïda per gran part de l'extrem septentrional del Paleàrtic, des del nord d'Europa fins al sector oriental de Rússia, així com a Alaska i Canadà. A l'hivern està present a Europa, golf Pèrsic, sud-est d'Àsia i sector occidental d'Amèrica del Nord. Alguns aucells hivernants arriben fins al Mediterrani i nord d'Àfrica (PATERSON, 1997). Dates extremes a Balears: hivernada, del 20 de gener al 20 de febrer; Pas prenupcial, del 4 de març fins al 20 de maig; Pas postnupcial, primer registre el 8 d'agost, i darrer el 22 d'octubre. Totes les dades a Balears, cites/mes: 2/I, 1/II,

Foto 4. Gavina camagroga *Larus cachinnans* (Yellow-legged Gull), adult, port de Palma de Mallorca, 18 de febrer de 2010. Foto: Maties Rebassa.

2/III, 1/IV, 0/V, 0/VI, 0/VII, 2/VIII,
1/IX, 1/X, 0/XI, 0/XII.

Larus cachinnans

Gavina camagroga (CR-SEO, 2010: PB 31/35, 10/11; Balears 1/1, 1/1)

Mallorca: Port de Palma, un adult, hi ha fotos, el 12 de gener i 18 de febrer de 2010 (vegeu-ne foto 4) (Maties Rebassa).

(Europa oriental i Àsia central).

Després de la separació com a espècie (LEIBERS *et al.*, 2001) diferents aportacions han permès la identificació al camp (*i.e.* GIBBINS *et al.*, 2010). “Durant la circulació de cites s’ha desestimat l’acceptació de casos referits a possibles híbrids” (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Segona cita homologada per a Balears, l’anterior registre també era d’un hivernant a la mateixa localitat.

Hydroprogne caspia (*abans Sterna caspia*)

Llambritja becvermell (2012: CR-Balears 16/19, 1/1)

Menorca: salines de Mongofra Nou (Maó), exemplar el 20 d’abril de 2012, hi ha fotos (Joan Florit, Raül Escandell, Jaume Duaigües, Jaume Aldomà, Marc Illa).

(Holàrtic, Afrotropical i Australàsia). Primera cita d’aquest migrant rar per Menorca, la resta pertanyen a Mallorca. Dates extremes: pas prenupcial escàs amb 3 registres (3/IV), primera observació l’11 d’abril i darrera el 20 d’abril; Presència estival, el 25 i 27 de juny i 2 de juliol; Pas postnupcial amb 12 cites (3/VIII, 7/IX, 2/X), primer el 6 d’agost i darrer el 26 d’octubre.

Foto 5. Coadreta *Cercotrichas galactotes* (Rufous Bush Robin), adult, illa de l'Aire, 4 de maig de 2012. Foto: Raül Escandell.

Anthus richardi (abans titina grossa *A. novaeseelandiae*)

Titina de Richard (CR-SEO, 2006: a Balears 11/20) (CR-Balears, 2012: 0/0, 1/1)

Menorca: sa Nitja (es Mercadal), exemplar el 18 de gener de 2012 (Xavier Méndez).

(Centre i est d'Àsia). Primer registre homologat per a Menorca, fins hara les 11 cites anteriors corresponian totes a l'Albufereta de Pollença (Mallorca). A Balears els registres d'aquest migrant i hivernant rar, s'estenen del 3 d'octubre al 25 d'abril. Totes les dades, cites/aus/mes: 4/5/I, 3/6/II, 3/4/III, 4/8/IV, 0/V, 0/VI, 0/VII, 0/VIII, 0/IX, 4/6/X, 5/7/XI, 4/5/XII.

Cercotrichas galactotes

Coadreta (2012: CR-Balears 19/19, 1/1)

Illa de l'Aire: (Sant Lluís), un adult és anellat i fotografiat el 4 de maig de 2012 (vegeu-ne foto 5) (Raül Escandell, Natàlia Pérez, Josep Cumplido, Juli Broggi).

(Paleàrtic). Quart registre homologat per a l'illa de l'Aire. La fenologia d'aquest migrant primaveral a Balears (2/IV, 18/V), és del 9 d'abril al 26 de maig.

Oenanthe isabellina

Coablanca pàl·lida (CR-SEO, 2010: PB 0/0, 3/3; Balears 0/0, 1/1)

Cabrera: un exemplar de primer hivern, hi ha fotos, el 8 i 9 d'octubre de 2010 (vegeu-ne foto 6) (David Cuenca i altres).

Foto 6. Coablanca pàl·lida *Oenanthe isabellina* (Isabellina Wheatear), exemplar de primer hivern, Cabrera, novembre de 2010. Foto: Eduardo Amengual.

(Europa oriental i Àsia). “Primeres cites homologades per a Espanya, tant peninsular com insular” (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Primera cita homologada per a Balears, no hi ha citacions prèvies a la bibliografia. La seva àrea de cria són les estepes asiàtiques, tot i que hi ha petits nuclis a l’est dels Balcans i al sud d’Ucraïna i de Rússia. La seva àrea d’hivernada es situa a la franja al nord del Sàhara, que arriba fins a Senegal i Mauritània per l’oest.

Iduna opaca (*abans* Hippolais opaca)

Bosqueta pàl·lida (2012: CR-Balears 30/34, 2/2)

Cabrera: un adult Euring 4 és capturat per a anellament, anella MX4043, el 28 d’abril de 2012, hi ha fotografies (Joan

Miquel González, Manolo Cabalga, Daniel López-Velasco, Miguel Rouco, i altres). Un adult Euring 4 és capturat per a anellament, anella MX4051, hi ha fotografies, el 30 d’abril de 2012 (Joan Miquel González, Manolo Cabalga, Daniel López-Velasco, Oscar Llama, i altres).

(Paleàrtic: Mediterrani). Aquest migrant presenta un pas primaveral més curt que el de tardor, dates extremes: pas prenupcial amb 28 registres (7/IV, 21/V), primer el 7 d’abril, i darrer el 26 de maig. En canvi el pas postnupcial és més dilatat amb 4 cites (1/VIII, 2/IX, 1/X), la primera del 17 d’agost, i la darrera del 10 d’octubre.

Sylvia curruca

Busqueret xerraire (CR-Balears 2005: 23/24, 0/0), (CR-SEO 2010: 11/11, 4/4; Balears 7/7, 2/2)

Foto 7. Busqueret emmascarat *Sylvia hortensis* (Orphean Warbler), mascle adult, illa de l'Aire, 9 de maig de 2012. Foto: Raül Escandell.

Mallorca: finca pública Galatzó (Calvià), un exemplar Euring 2, el 15 de setembre de 2010 (Philip Anthony Garnett).

Illa de l'Aire: (Sant Lluís, Menorca), un jove de l'any, Euring 3, el 3 d'octubre de 2010, hi ha foto, capturat per a anellament, anella 1N74762 (Raül Escandell, Alicia Piolí i Emili Garriga).

(Euràsia) “..Des de la incorporació a la llista de rareses a partir de l'1 de gener de 2006 (DIES *et al.*, 2007) s'han homologat 16 cites, la majoria d'elles (10) a l'octubre, amb cites individuals en gener, abril, maig, agost, setembre i novembre. Amb l'excepció de la cita de gener de 2006 a Pontevedra (DIES *et al.*, 2008), totes les demés prèvies a aquest informe són mediterrànies i 9 de les 16

totals corresponen a Balears” (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Dates extremes d'aquest migrant: Pas prenupcial, primer registre 20 d'abril i darrer el 4 de maig; Pas postnupcial, primer l'11 de setembre i darrer l'1 de novembre.

Sylvia hortensis

Busqueret emmascarat, enganyapastors emmascarat (2012: CR-Balears 30/30, 2/2)

Illa de l'Aire: (Sant Lluís), probable mascle adult és capturat per a anellament i fotografiat el 7 de maig de 2012 (Raül Escandell, Natàlia Pérez). Un mascle adult Euring 6, és anellat i fotografiat el 9 de maig de 2012 (vegeu-ne foto 7) (Raül Escandell, Alicia Piolí,

Foto 8. Busqueret de Rüppell *Sylvia rueppellii* (Rüppell's Warbler), mascle, Cabrera, 18 d'abril de 2010. Foto: Eduardo Amengual.

Joan Elies Camprubi, Francisco Javier Gómez).

(Paleàrtic: Mediterrani). Aquest migrant presenta la següent fenologia a Balears, dates extremes; pas prenupcial amb 29 registres (13/IV, 15/V, 1/VI), primer el 6 d'abril i darrer el 3 de juny; Pas postnupcial, tan sols tres cites el 5, 22 i 25 de setembre.

Sylvia rueppellii

Busqueret de Rüppell (CR-SEO, 2010: PB 0/0, 1/1; Balears 0/0, 1/1)

Cabrera: un mascle euring 4, del 18 al 21 d'abril de 2010, hi ha fotos, capturada per a anellament el 18 d'abril, anella IN29969, després vist per l'illa (vegeu-ne foto 8) (Eduardo Amengual i David Cuenca).

(Nord-oest del Mediterrani i Àsia Menor). “Primera cita per a Espanya en el marc de la campanya de seguiment de la migració a l'illa de Cabrera i que tants interessants resultats ha donat. Hi ha divagants a diversos països d'Europa, majoritàriament exemplars que es passen de llarg (overshooters) en els seus desplaçaments (SLACK, 2009) com sembla ser també aquest cas” (GUTIÉRREZ, *et al.*, 2012). La seva àrea de cria va des del sud de Grècia i Creta fins a l'oest i sud de Turquia i nord-oest de Síria. La hivernada es situa en una estreta franja al sud i est del Sàhara (especialment Txad i Sudan).

Foto 9. Ull de bou de dues retxes *Phylloscopus inornatus* (Yellow-browed Warbler), Albufera des Grau (Maó, Menorca), 21 d'octubre de 2010. Foto: Raül Escandell.

Phylloscopus inornatus

Ull de bou de dues retxes (CR-SEO, 2010: PB 76/77, 6/6; Balears 18/19, 2/2)
Menorca: Albufera des Grau (Maó), al prat, un exemplar Euring 2, hi ha foto, el 16 d'octubre de 2010, capturat per a anellament, anella HF1849 (Alicia Pioli i Raül Escandell).

Cabrera: un exemplar Euring 2, hi ha foto, el 21 d'octubre de 2010, capturat per a anellament, anella KL7716 (vegeu-ne foto 9) (Eduardo Amengual i Xavier Llabrés).

(Àsia). “..En la identificació de l'espècie, i en particular en el datat, el Comitè recomana no datar aquelles aus on no s'aprecien bé tant la muda o el desgast en les rectrius i les grans cober-

tores” (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Dades extremes, fins ara totes les cites són del pas postnupcial, del 2 fins al 31 d'octubre, i tan sols un registre hivernal el 8 de desembre.

Ficedula parva

Menjamosques barba-roja (CR-SEO, 2010: PB 28/28, 1/1; Balears 7/7, 1/1)

Cabrera: au de segon any calendari, probablement mascle, hi ha fotos, 25 d'abril de 2010 (Eduardo Amengual i David Cuenca).

(Europa central i oriental, Àsia) (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Les dades extremes a Balears són: Pas prenupcial, tan sols dos registres, el 25 d'abril i 15 de maig. Pas postnupcial amb 6 cites (2/IX,

Foto 10. Menjamosques de collar *Ficedula albicollis* (Collared Flycatcher), femella de segon any calendari, Cabrera, abril de 2010. Foto: Eduardo Amengual.

3/X, 1/XI), del 28 de setembre al 2 de novembre.

Ficedula albicollis

Menjamosques de collar (CR-SEO, 2010: PB 45/46, 1/1; Balears 26/28, 1/1)

Cabrera: una femella de segon any calendari, és capturada per a anellament, anella KC175, hi ha foto, el 25 d'abril de 2010 (vegeu-ne foto 10) (Eduardo Amengual i David Cuenca).

(Centre i est d'Europa, extrem occidental d'Àsia). "Cap cita el 2009 i sols una el 2010 per dues el 2008, cap el 2007, dues el 2006, tres el 2005 i cinc el 2004 pel que es tractaria d'una espècie de presència irregular a Espanya. En 2010 les cites són predominantment de l'est peninsular i de

Balears i, a més, primaverals" (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Dates extremes, tots els registres corresponen al pas pre-nupcial i són del 5 d'abril fins al 15 de maig.

Lanius collurio

Capsigrany d'esquena roja, capsigrany roig (ME) (2012: CR-Balears 48/53, 3/3)

Illa de l'Aire: (Sant Lluís), mascle el 24 de maig de 2012, hi ha fotografies (Santiago Bateman, Manolo García).

Eivissa: aeroport des Codolar (Sant Josep de sa Talaia), mascle adult el 29 de maig de 2012 (Oliver Martínez).

Mallorca: ses Planes (Calvià), un jove el 25 d'agost de 2012 (Philip Anthony Garnett).

Foto 11. Capsigrany emmascarat *Lanius nubicus*. (Masked Shrike), femella de primer estiu, Cabrera, 5 de setembre de 2003. Foto: José Manuel Hernández.

(Paleàrtic). Primera cita homologada per Eivissa. Dates fenològiques d'aquest migrant: Pas prenupcial amb 26 registres (1/IV, 24/V, 1/VI), primera dada el 30 d'abril, i darrera, l'1 de juny. Pas postnupcial amb 25 cites (4/VIII, 15/IX, 6/X), el primer és del 25 d'agost i el darrer, del 20 d'octubre.

Lanius nubicus

Capsigrany emmascarat (CR-SEO, 2010: PB 2/2, 0/0; Balears 2/2, 0/0)

Cabrera: una femella de primer estiu, hi ha fotos, capturada per a anellament, anella V047401, el 5 de setembre de 2003 (vegeu-ne foto 11) (José Manuel Hernández).

(Des de Grècia i Turquia fins a Iran). "Segona cita per a Espanya després del mascle adult observat en el port de Pollença, Mallorca, del 22 al 26 d'abril de 1991 (DE JUANA, 2006).

Amb relació al datat, l'au presentava muda suspesa en les rêmiges, patró típic dels adults, mostrant secundàries i cobertores mitjanes velles amb patró juvenil, és a dir, un segon any calendari codi Euring 5" (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012).

Pastor roseus (abans *Sturnus roseus*)
Estornell rosat (CR-SEO 2010: PB: 25/25, 3/3; Balears 1/1, 1/1)

Cabrera: un exemplar d'edat i sexe desconegut, hi ha foto, el 29 d'abril de 2010 (vegeu-ne foto 12) (Eduardo Amengual i David Cuenca).

Possible femella de segon any però no es pot afirmar categòricament. (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Primera cita homologada per Cabrera, l'anterior fou del 15 de gener de 2001 a Manacor.

Foto 12. Estornell rosat *Pastor roseus* (Rose-coloured Starling), Cabrera, 29 d'abril de 2010.
Foto: Eduardo Amengual.

Carpodacus erythrinus

Pinsà carminat (CR-SEO, 2010: PB 30/31, 2/2; Balears 14/14, 1/1)

Cabrera: un juvenil, hi ha foto, de l'1 al 13 d'octubre de 2010 (David Cuenca, Eduardo Amengual i Clemente Álvarez Usategui).

Un juvenil, hi ha foto, el 27 de setembre de 2003, capturat per a anellament, anella L895313 (José Manuel Hernández).

(Eurasia) (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). La meitat dels registres corresponen a Balears, la majoria de Cabrera (11). Dades extremes d'aquest migrant: Pas prenupcial amb un registre, el 28 d'abril; Pas postnupcial, amb 14 cites (11/IX, 4/X), vist del 9 de setembre al 16 d'octubre.

Emberiza pusilla

Hortolà petit (CR-SEO, 2010: PB 46/48, 1/1; Balears 8/8, 1/1)

Cabrera: un au Euring 2, hi ha fotos, el 8 i 13 d'octubre de 2010 (vegeu-ne foto 13) (David Cuenca i Eduardo Amengual).

(Nord-est d'Europa i Sibèria) (GUTIÉRREZ, *et al.* 2012). Dades extremes: totes són del pas postnupcial, de l'1 d'octubre al 30 de novembre.

LLISTA DELS REGISTRES NO HOMOLOGATS

CR-SEO:

Buteo rufinus aligot rogenç: Santa Ponça (Calvià), un exemplar el 4 de març de 2010 (descripció insuficient que

Foto 13. Hortolà petit *Emberiza pusilla* (Little Bunting), Cabrera, octubre de 2010. Foto: Eduardo Amengual.

no exclou formes diferenciades de *B. Buteo*).

Calidris melanotos corriol pectoral: es Salobrar de Campos, dos exemplars de forma independent, el 21 de setembre de 2010 (informació insuficient).

Gallinago media cegall reial: s'Albufera de Mallorca (Muro), un exemplar el 30 d'abril de 2010 (informació insuficient que no descarta un cegall gran *G. gallinago*). Els detalls de conducta descrits són més propis de *G. media* però també poden donar-se en la primera espècie. Sense patró de coloració de cobertores i rectrius externes, entre altres detalls, no es pot acceptar).

Carpodacus erythrinus pinsà carminat: Cabrera, un exemplar el 17 de setembre de 2010 (informació insuficient).

REVISIÓ DE REGISTRES D'INFORMES ANTERIORS

Athene noctua Miula

S'ha canviat el criteri d'identificació per la miula *Athene noctua* suprimint el cant, que es pot confondre amb certs crits del mussol *Otus scops*. Amb la supressió d'aquests set registres roman una única cita homologada de miula de Menorca per a Balears (2012: CR-Balears 1/1, 0/0). Els registres no homologats són:

Eivissa: Es Canar (Santa Eulària), un exemplar, 16 de juny de 1992 (cita publicada en *AOB*, 7: 68) (*Descripció no es concloent per assegurar l'espècie*).

Mallorca: S'Albufera, escoltes d'un exemplar els dies 5 i 6 de febrer de

1997 (cita publicada en *AOB*, 14: 33) (*Descripció que no permet assegurar l'espècie*).

Sa Vileta (Palma), escoltes d'un exemplar contestant el reclam de casset, els dies 3 i 19 de juliol de 1997 (cita publicada en *AOB*, 12: 208) (*Es pot confondre amb Otus scops*).

Valldemossa, un exemplar contestant el reclam de casset el 25 d'octubre de 1999 (cita publicada en *AOB*, 14: 33) (*Es pot confondre amb Otus scops*).

Son Macià (Manacor), dos exemplars contestant el reclam de casset el 24 de novembre de 1999 (cita publicada en *AOB*, 14: 33) (*Es pot confondre amb Otus scops*).

S'Albufera, escoltes d'un exemplar els dies 11 i 12 de desembre de 1999 (cita publicada en *AOB*, 14: 33) (*Es pot confondre amb Otus scops*).

Secar de la Real (Palma), un exemplar l'1 de juliol de 2000 (cita publicada en *AOB*, 15: 43) (*Descripció que no permet assegurar l'espècie*).

BIBLIOGRAFIA

- AERC TAC, 2003. *AERC TAC's Taxonomic Recommendations*. Online versió: www.aerc.be
- DE JUANA, E. 2006. *Aves raras de España: un catálogo de las especies de presentación ocasional*. Bellaterra. Lynx Edicions.
- DIES J. I., LORENZO J. A., GUTIÉRREZ R., GARCÍA E., GOROSPE G., MARTÍ-ALEDO J., GUTIÉRREZ P., y VIDAL C. 2007. Observaciones de aves raras en España, 2005. *Ardeola* 54: 405-446.
- DIES J. I., LORENZO J. A., GUTIÉRREZ R., GARCÍA E., GOROSPE G., MARTÍ-ALEDO J., GUTIÉRREZ P., VIDAL C., SALES S. y LÓPEZ-VELASCO D. 2008. Observaciones de aves raras en España, 2006. *Ardeola* 55: 259-287.
- GIBBINS, C., SMALL, B.J. y SWEENEY, J. 2010. Identificación of Caspian Gull. Part I: typical birds. *British Birds*, 103: 142-183.
- GUTIÉRREZ R., LORENZO J.A., GOROSPE G., GUTIÉRREZ P., LÓPEZ-VELASCO D., MARTÍ-ALEDO J., SALES S. & VIDAL C. 2012. Observaciones de aves raras en España, 2010. *Ardeola* 59-2: 353-411.
- LEIBERS, D., HELBIG, A.J. y DE KNIFE, P. 2001. Genetic differentiation and phylogeography of gull in the *Larus cachinnans-fuscus* group (Aves: Charadriiformes). *Molecular Ecology*, 10.
- PATERSON, A.M. 1997. Las Aves Marinas de España y Portugal. Lynx Edicions. Barcelona.
- SLACK, R. 2009. *Rare birds. Where and when*. Vol. 1. Rare Bird Books. York.